

Sygn. akt VIII U 56/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Miroslawa Wandachowicz

po rozpoznaniu w dniu 9 sierpnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy Z. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o odsetki

na skutek odwołania Z. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 17 listopada 2015 r. **nr** (...) -1/10

oddala odwołanie

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt VIII U 56/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 listopada 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu Z. B. odsetek za zwłokę w wypłacie świadczenia przyznanego decyzją z dnia 6 maja 2015r., wydaną w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 29 maja 2014r.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się przyznania odsetek od emerytury za okres od kwietnia 2013r. do maja 2015r.

W odpowiedzi na odwołanie, ZUS powołując się na treść art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że świadczenie zostało ubezpieczonemu przyznane na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 29 maja 2014r. sygn. VIII U 3448/12, przyznającego ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 1 września 2012r. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 marca 2015r. sygn. III AUa 2013/14. Wyrok Sądu Apelacyjnego natomiast wpłynął do organu rentowego w dniu 15 kwietnia 2015r. zaś w terminie ustawowym tj. w dniu 6 maja 2015r.

została wydana decyzja ZUS wykonująca prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 29 maja 2014r. i przyznająca ubezpieczonemu prawo do emerytury od 1 września 2012r. tj. od daty określonej wyrokiem Sądu. ZUS wskazał, że w wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 29 maja 2014r. i w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 marca 2015r. Sąd nie orzekł o odsetkach a decyzja została wydana w trybie ustawowym, brak jest zatem podstaw do naliczenia odsetek.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony Z. B., urodzony (...), w dniu 20 września 2013r. wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury górniczej.

Decyzjami z dnia: 17 października 2012r., 6 grudnia 2012r. i 11 czerwca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu Z. B. prawa do emerytury górniczej, z uwagi na brak wymaganego okresu pracy górniczej. Organ rentowy uznał na udowodnione jedynie 24 lata, 1 miesiąc i 1 dzień okresów pracy górniczej łącznie z okresami równorzędnymi z pracą górniczą, zamiast wymaganego okresu 25 lat takiej pracy.

Po rozpoznaniu odwołań od powyższych decyzji, wyrokiem z dnia 29 maja 2014r. sygn. VIII U 3448/12, Sąd Okręgowy w Gliwicach przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 1 września 2012r., uznając iż ubezpieczony w toku postępowania sądowego udowodnił, iż posiada wymagany 25 letni okres pracy górniczej.

Wyrokiem z dnia 5 marca 2015r. sygn. III AUa 2013/14 Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację organu rentowego.

W wykonaniu powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 29 maja 2014r. sygn. VIII U 3448/12, decyzją z dnia 6 maja 2015r. ZUS przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 1 września 2012r.

Organ rentowy wypłacił ubezpieczonemu wyrównanie emerytury za okres od 1 kwietnia 2013r. do 31 maja 2015r., nie wypłacił natomiast odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

Rozpoznając wniosek ubezpieczonego z dnia 6 listopada 2015r. zaskarżoną decyzją z dnia 17 listopada 2015r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do naliczenia odsetek za zwłokę w wypłacie świadczenia przyznanego decyzją z dnia 6 maja 2015r.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz akt sprawy tut. Sądu o sygn. VIII U 3448/12, uznając materiał dowodowy za kompletny i mogący stanowić podstawę wyrokowania.

Stan faktyczny przedmiotowej sprawy nie był sporny.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Kwestie wydawania decyzji i wypłaty świadczenia reguluje art. 118 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 887).

Zgodnie z treścią ust. 1 tego przepisu, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Natomiast w myśl art. 118 ust 1a w brzmieniu obowiązującym od 1 kwietnia 2009r. a ustalonym ustawą z dnia 23 stycznia 2009r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 42, poz.338), w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień

wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Według ust 2, jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1.

Po myśli ust. 3, jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy, albo datę przedstawienia tych dowodów.

W myśl ust. 4 przepisy powyższe stosuje się także przy dokonywaniu wypłaty wynikającej z decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość, z zastrzeżeniem ust. 5.

Zgodnie z ust. 5 wypłata świadczenia wynikająca z decyzji, o której mowa w ust. 4, następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni.

Z kolei podstawę prawną do wypłaty odsetek przez ZUS zawiera art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 963). Przepis ten stanowi, że jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 85 ust. 2 powołanej ustawy Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wypłacania odsetek. Na podstawie powyższej delegacji ustawowej zostało wydane Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999 r. nr 12, poz. 104).

Powyższy przepis art. 85 ust. 1 ustawy systemowej wyraźnie wskazuje, że ZUS jest zobowiązany do wypłaty odsetek w wysokości określonej przepisami prawa cywilnego wówczas, gdy w następstwie okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność, nie ustalił prawa do świadczenia lub nie dokonał jego wypłaty w przewidzianych przepisami terminach ich przyznawania i wypłacania. Chodzi zatem o wypłatę odsetek za zwłokę w wypłacie świadczenia, powstałą na skutek okoliczności, za które organ rentowy odpowiada.

Jak ustalono w przedmiotowej sprawie, prawo ubezpieczonego do emerytury zostało ustalone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 29 maja 2014r. sygn. VIII U 3448/12, utrzymanym w mocy przez Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 5 marca 2015r. sygn. III AUa 2013/14.

Wyroki te nie zawierają orzeczenia o odpowiedzialności organu rentowego, co nie zamyka ubezpieczonemu drogi do dochodzenia odsetek, jednak warunkiem zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności świadczenia jest ustalenie, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W ocenie Sądu z materiału dowodowego wynika, że ZUS nie ponosi odpowiedzialność za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji przyznającej prawo do emerytury. W dokumentacji przedłożonej przez

ubezpieczonego występowały bowiem rozbieżności i dopiero w toku postępowania sądowego, ubezpieczony wykazał m.in. za pomocą zeznań świadków, że posiada wymagany okres pracy górniczej, a zatem spełnia przesłanki do przyznania spornego świadczenia. Sąd wskazuje, że dopuszczenie dowodu z zeznań świadków nie było dopuszczalne na etapie postępowania przed organem rentowym. Nie można również czynić organowi rentowemu zarzutu, że skorzystał ze swoich uprawnień i wniósł apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 29 maja 2014r.

A zatem w niniejszej sprawie należało uznać, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Natomiast orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 marca 2015r. sygn. III AUa 2013/14 wpłynęło do organu rentowego w dniu 15 kwietnia 2015r., a zatem decyzja ZUS z dnia 6 maja 2015r. przyznająca prawo do emerytury została wydana, a świadczenie wypłacone w ustalonym cytowanymi wyżej przepisami terminie.

Z tych względów – na podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. – Sąd oddalił odwołanie.

(-) SSO Jolanta Łanowy